

PROGRAMELE PENTRU CONCURSUL DE CHIMIE „PETRU PONI”
în vigoare în anul școlar 2022-2023 corelate cu programa școlară

Clasa	Programa	Nr. de ore pe săptămână	Filiera tehnologică/profilul/specializare/calificare profesională	Conținuturi din clasa anului curent/Limita materiei pentru etapa județeană/ a Municipiului București	Conținuturi din clasa anului curent/Limita materiei pentru etapa națională
Clasa IX a	Programă unică aprobată prin OMECI nr. 5099 din 09.09.2009	2 ore /săptămână (1 oră TC 1 oră CD) conform planurilor cadru aprobate prin OMECI nr. 3411/16.03.2009	Pentru toate profilurile: Tehnic, Servicii, Resurse naturale și protecția mediului	<p>Structura învelișului electronic pentru elementele din perioadele 1, 2, 3, 4.</p> <p>Corelații între structura învelișului electronic, poziția în tabelul periodic și proprietăți ale elementelor.</p> <p>Variația proprietăților periodice ale elementelor, în grupele principale și în perioadele 1, 2, 3, 4 (ra, ri, Ei, caracter metalic, caracter nemetalic, electronegativitatea).</p> <p>Proprietățile chimice ale sodiului: reacții cu O₂, Cl₂, H₂O.</p> <p>Caracterul acido-bazic al oxizilor elementelor din perioada a 3-a și din grupa a 14-a.</p> <p>Caracterul amfoter al Al(OH)₃, Zn(OH)₂.</p> <p>Legătura ionică. Cristalul de clorură de sodiu. Legătura covalentă polară (HCl, H₂O, CH₄, CCl₄) și nepolară (H₂, Cl₂, N₂).</p> <p>Proprietăți chimice ale clorului.</p> <p>Legătura covalent-coordinativă (NH₄⁺, H₃O⁺). Combinații complexe.</p> <p>Legătura de hidrogen.</p> <p>Forțe van der Waals. Proprietăți fizice ale apei.</p> <p>Ecuatia de stare a gazului ideal. Volum molar.</p> <p>Dizolvarea și factorii care influențează dizolvarea.</p> <p>Solubilitatea substanțelor în solvenți polari și nepolari.</p> <p>Soluții apoase.</p> <p>Concentrația molară. Cristalohidrați.</p> <p>Soluții apoase de acizi (tari și slabi) și baze (tari și slabe); pH-ul soluțiilor apoase; aprecierea valorii pH-ului din valoarea concentrației ionilor hidroniu pentru valori întregi ale pH-ului.</p> <p>Determinarea caracterului acido-bazic cu ajutorul indicatorilor și cu hârtie indicator.</p>	<p>Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi:</p> <p>Echilibrul chimic.</p> <p>Legea acțiunii maselor (K_c, K_a, K_w); Principiul Le Chatelier, factorii care influențează echilibrul chimic.</p>

Clasa a X-a	Programă unică aprobată prin OMECI nr. 5099/09.09.2009	1 oră/săptămână (1 oră TC) conform planurilor cadru aprobate prin OMECI cu nr. 3412/16.03.2009	Pentru toate profilurile: Tehnic, Servicii, Resurse naturale și protecția mediului	<p>Elemente organogene.</p> <p>Legături chimice în compușii organici. Tipuri de catene de atomi de carbon. Formule brute. Formule moleculare și de structură plane. Clasificarea compușilor organici.</p> <p>Alcani: serie omoloagă, denumire, structură, izomerie de catenă, proprietăți fizice, chimice (clorurarea metanului, izomerizarea butanului, cracarea și dehidrogenarea butanului, arderea). Importanța practică a metanului.</p> <p>Alchene: serie omoloagă, denumire, structură, izomerie de catenă și de poziție, proprietăți fizice, proprietăți chimice (adiția de H_2, X_2, HX, H_2O, polimerizarea). Importanța practică a etenei.</p> <p>Alchine: serie omoloagă, denumire, structură, izomerie de catenă și de poziție, proprietăți fizice, proprietăți chimice (adiția de H_2, X_2, HX, H_2O la acetilenă, arderea). Importanța practică a acetilenei.</p> <p>Arene: benzen, toluen, naftalină. Definiție, nomenclatură, formule structurale, proprietăți fizice, proprietăți chimice: halogenare, nitrare.</p> <p>Alcooli: metanol, etanol, glicerina - formule de structură, denumire, proprietăți fizice; proprietăți chimice (fermentația acetică, arderea metanolului, reacția glicerinei cu acidul azotic). Importanța practică și acțiunea biologică a etanolului.</p>	Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi: Acizi carboxilici: acid acetic: formulă de structură, denumire, proprietăți fizice, proprietăți chimice (reacții cu metale reactive, oxizi metalici, hidroxizi alcalini, carbonați, reacția cu etanolul). Importanța practică și acțiunea biologică a acidului acetic.
Clasa a XI-a	Programă aprobată prin OMECI nr. 5099/09.09.2009	1 oră/săptămână (1 oră TC) conform planurilor cadru aprobate prin OMECI cu nr. 3412/16.03.2009		<p>Izomeria optică: carbon asimetric, enantiomeri, amestec racemic.</p> <p>Compuși halogenați- definiție, denumire, clasificare, reacții de alchilare, dehidrohalogenare, hidroliză.</p> <p>Compuși hidroxilici: Alcooli- definiție, denumire, clasificare, caracter acid, oxidare</p> <p>Fenoli- definiție, denumire, clasificare, caracter acid.</p> <p>Amine- definiție, denumire, clasificare, caracter bazic.</p> <p>Reacții de adiție: Bromurarea alchenelor și alchinelor. Hidrogenarea grăsimilor lichide. Reacții de hidrogenare-reducere.</p> <p>Reacții de polimerizare. Polimerizarea clorurii de vinil, acrilonitrilului, acetatului de vinil</p> <p>Reacții de substituție: Reacții de halogenare. Importanța compușilor halogenați.</p> <p>Reacții de nitrare.</p> <p>Reacții de alchilare.</p> <p>Reacții de sulfonare.</p> <p>Reacții de hidroliză.</p> <p>Reacții de eliminare: Dehidrohalogenarea și deshidratarea</p> <p>Reacții de transpoziție: Izomerizarea alcanilor.</p>	Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi: Aminoacizi - glicina, alanina, valina, serina, cisteina, acidul glutamic, lisina: definiție, denumire, clasificare, proprietăți fizice, caracter amfoter, condensarea aminoacizilor, identificarea aminoacizilor;
	Programă aprobată prin OMECI nr. 5099 din 09.09.2009	2 ore/săptămână (1 oră TC 1 oră CD) conform planurilor cadru aprobate prin		<p>Compuși halogenați.</p> <p>Compuși hidroxilici (alcooli, fenoli).</p> <p>Amine.</p> <p>Compuși carbonilici.</p>	Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi: Hidroxiacizi: Clasificarea și denumirea

		OMEI cu nr. 3412/16.03.2009		<p>Compuși carboxilici. Derivați funcționali ai acizilor carboxilici. Reacții de adiție: Bromurarea alchenelor și alchinelor. Hidrogenarea grăsimilor lichide. Reacții de hidrogenare-reducere. Reacții de polimerizare. Polimerizarea clorurii de vinil, acrilonitrilului, acetatului de vinil Reacții de substituție: Reacții de halogenare. Importanța compușilor halogenați. Reacții de nitrare. Reacții de alchilare. Reacții de sulfonare. Reacții de hidroliză. Reacții de eliminare: Dehidrohalogenarea și deshidratarea Reacții de transpoziție: Izomerizarea alcanilor.</p>	<p>hidroxiacizilor. Hidroxiacizi alifatici. Izomeria optică. Hidroxiacizi aromatici. Acidul salicilic. Aminoacizi: Denumirea aminoacizilor. Clasificarea aminoacizilor. Proprietăți fizice. Proteine.</p>
Clasa a XII-a	Programă aprobată prin OMEI nr. 5099/09.09.2009	1 oră/săptămână (1 oră TC) conform planurilor cadru aprobate prin OMEI cu nr. 3412/16.03.2009		<p>Termochimie: Entalpie de reacție. Căldură de combustie - arderea hidrocarburilor. Căldură de neutralizare (acid tare - bază tare); Legea Hess; Căldură de dizolvare; Cinetica chimică: Viteză de reacție. Legea vitezei. Catalizatori. Inhibitori Electroliza: apei, soluției și topiturii de NaCl, soluției de CuSO₄. Electroliza - metoda de obținere a metalelor (Na, Al, rafinarea Cu), nemetalelor (Cl₂, I₂, H₂) și a substanțelor compuse (NaOH).</p>	<p>Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi: Echilibre acido-bazice; pH-ul soluțiilor de acizi și baze monoprotice tari și slabe; pKa, pKb; amfotici; soluții tampon în sisteme biologice; Soluții apoase de acizi (tari și slabi) și baze (tari și slabe); pH-ul soluțiilor apoase Titrații acido-bazice. Identificarea cationilor (Ca²⁺, Ba²⁺, Pb²⁺, Fe²⁺, Fe³⁺, Cu²⁺). Identificarea anionilor (SO₄²⁻, CO₃²⁻, S²⁻, NO₂⁻).</p>
	Programă aprobată prin OMEI nr. 5099/09.09.2009	2 ore/săptămână (1 oră TC 1 oră CD) conform planurilor cadru aprobate prin OMEI cu nr. 3412/16.03.2009		<p>Termochimie: Entalpie de reacție. Căldură de combustie - arderea hidrocarburilor. Căldură de neutralizare (acid tare - bază tare); Legea Hess; Căldură de dizolvare; Cinetică: Viteză de reacție. Influența concentrației asupra vitezei de reacție; Legea vitezei. Energia de activare. Complex activat; Influența temperaturii asupra vitezei de reacție; Ecuația lui Arrhenius; Catalizatori. Inhibitori; Influența catalizatorilor asupra vitezei de reacție; Complex activat - influența catalizatorilor și inhibitorilor. Intermedieri ionici și radicalici; Sinteza HCl, monodurarea CH₄ - mecanisme de reacție; Clorurarea etenei cu HCl - mecanism de reacție; Clorurarea catalitică a benzenului - mecanism de reacție. Reacții acido-bazice. Cuplu acid-bază conjugată. Amfotici. pH-ul soluțiilor de acizi/ baze monoprotice tari și slabe. pKa, pKb. Titrarea acido-bazică (acid tare-bază tare). Hidroliza sărurilor; Soluții tampon. Soluții tampon în sisteme biologice (CO₃²⁻ / HCO₃⁻, HPO₄²⁻ / H₂PO₄⁻, aminoacizi/ proteine). Echilibre în sisteme redox. Cuplu redox. Celule electrochimice - construcție și funcționare; Seria potențialelor standard de reducere; calcule de t.e.m. Celule electrochimice - elemente galvanice uscate.</p>	<p>Se adaugă la programa prevăzută pentru etapa județeană și următoarele conținuturi: Titrarea redox (iodometrie). Electroliza - proces redox. Electroliza - metodă de obținere a metalelor (Na, Al, rafinarea Cu), nemetalelor (Cl₂, I₂, H₂) și a substanțelor compuse (NaOH); Legile electrolizei. Identificarea cationilor (Ca²⁺, Ba²⁺, Pb²⁺, Fe²⁺, Fe³⁺, Cu²⁺). Identificarea anionilor (SO₄²⁻, CO₃²⁻, S²⁻, NO₂⁻).</p>